

GAZETA LWOWSKA.

Z dodatkami kosztuje w prenumeracie: Bez po-
sady: kwartalnie 4 zł.;
miesięcznie 1 zł. 40 cent.
Z pocztą: kwartalnie 5 zł.;
miesięcznie 1 zł. 75 c. w. a.

Insercya w półkolumnie
drukami garmoni, 7 cen-
tów od wiersza — Rekla-
macye są wolne od opłaty
pocztowej.

Cześć urzędowa.

(Ofiary dobroczynne.)

Do c. k. prezydium namiestnictwa we Lwowie wpłynęły następujące ofiary na wsparcie pogorzalców galicyjskich: od urzędów powiatowych w *Budweis* 2 zł. 24 c., w *Prelauc* 3 zł., w *Gurakumora* 3 zł. 93 c., w *Radkersburg* 1 zł. 14 c., w *Irdning* 4 zł. 65 c., w *Neuhaus* 15 zł. 56 c., w *Jaromer* 3 zł., w *Astenz* 2 zł. 60 c., w *Polna* 2 zł., w *Welwarn* 1 zł. 75 c., od prezydium namiestnictwa w *Bernie* 21 zł. 72 c., od urzędu powiatowego w *Brux* 12 zł. 85 c., od pretury w *Vigo* 1 zł. 22 c., od urzędu powiatowego w *Feldbach* 1 zł. 80 c., od magistratu miasta *Roveretto* 3 zł. 20 c., od urzędów powiatowych w *Kolin* 23 zł. 50 c., w *Nechanie* 16 zł. 11 c., w *Fridau* 65 c., w *Obdach* (w górnej Styrii) 83 c., od pretury w *Livinallongo* 48½ c., od urzędów powiatowych w *Auster* 8 zł. 43 c., w *St. Gallen* 2 zł. 30 c., razem 132 zł. 96½ c. Z tego przeznaczonym zostało dla pogorzalców *Radomyśla* 25 zł., *Zolyni* 25 zł., *Zborowa* 20 zł., *Chorostkowa* 16 zł., *Niemirowa* 30 zł., *Cieszanowa* 15 zł. Nadto wpłynęło od c. k. prezydium namiestnictwa w *Bernie* dla pogorzalców *Kołomyi* 16 zł. 30 c., *Horodenki* 20 zł. 50 c., *Bełza* 20 zł. 50 c., i od c. k. urzędu powiatowego w *Brux* dla pogorzalców *Schumlau* 10 zł. 85 c.

Do c. k. urzędu powiatowego w *Winnikach* wpłynęło na wsparcie pogorzalców *Kołomyi* i *Buczacza* po 2 zł. 50 c.

C. k. urząd powiatowy w *Szczercu* zebrał na wsparcie pogorzalców *Zborowa* i *Chorostkowa* po 3 zł. 65 c.

Na wsparcie pogorzalców *Niemirowa* wpłynęło do c. k. urzędu powiatowego w *Wielkich Mostach* 18 zł. 73.

Do magistratu miasta *Krakowa* wpłynęło na wsparcie pogorzalców *Radomyśla* z kasy miejskiej 100 zł., w drodze składek 32 zł. 58 c., i 3 ruble sr. bankn. na wsparcie pogorzalców *Bełza* z kasy miejskiej 50 zł. w drodze składek 24 zł. 17 c. i 3 ruble sr. bankn.

Wszystkie te ofiary zostały niezwłocznie odesłane na miejsce przeznaczenia.

(Z urzędowej części *Gazety wiedeńskiej*.)

Jego c. k. Apostolska Mość raczył wydać następujące najwyższe pismo odręczne do dyrektora gabinetowego radcy dworu *Franciszka Thiela*:

Kochany radco dworu *Thiel!* Przychylając się do prośby Twojej o przeniesienie Cię w stan spoczynku, nadaję Ci jako oznakę Mego najzupelniejszego zadowolenia i uznania Twoich przeszło pięćdziesięcioletnich z wiernością i poświęceniem pełnionych znakomitych usług, krzyż kawalerski Mego orderu św. Szczepana z uwolnieniem od tax.

Schönbrunn, dn. 18. października 1865.

Franciszek Józef, m. p.

Cześć nieurzędowa.

Lwów, 23. października.

Constitutionnelle Oestr. Ztg., wyjaśniając ów ważny ustęp manifestu wrześnieowego, w którym jest mowa o „legalnych reprezentantach innych królestw i krajów,” i o którym już tak wiele i szeroko rozprawiały wszystkie dzienniki, powiada wyraźnie, że pod legalnymi reprezentantami królestw i krajów mogą być rozumiane tylko *sejmy krajowe*, gdyż sama ustawa zasadnicza powiada kilkakrotnie, że w radzie państwa są reprezentowane sejmy krajowe.

Stolica *czeska* obchodziła dzień 20. b. m. jako rocznicę nadania konstytucya, świetną iluminacyi. Miasto było bardzo ożywione, ale nigdzie nie zakłócono spokojności. Liczba nieoświetlonych okien wynosiła prawie trzecią część.

Jak donosi telegram wiedeńskiej *Presse*, była iluminacya na Nowem i Starem mieście dość powszechna; zaś na Małej Stronie było kilka ulic całkiem ciemnych. Budynki eraryalne i większa część pałaców szlacheckich nie były oświetlone, jaśniały zaś domy: kardynała *Schwarzenberga*, kolei państwa, kasy oszczędności, pałacy: *Czernina*, *Choteka*, *Colloreda*, *Lobkowitza*, *Oettingena*. Transparentów było mało. Pomimo wielkiego natłoku w ulicach panowała spokojność, tylko w Długiej ulicy wytluczono trzy okna.

W *Berlinie* wydarzył się 20go b. m. przed południem okropny wypadek: Przy ulicy *Wasserthorstrasse* zawałił się cztero-piętrowy budynek, w którym znajdowało się 4 warsztatów z 60 robotnikami i kilkoma rodzinami. Dotąd (20go) wygrzebała straż ogniowa 9 nieuszkodzonych, 17 ranionych a 13 zabitych osób; 18 osób znajduje się jeszcze w piwnicy i wydobyć ich potrwa zapewne do jutra. Równocześnie zawałił się dom przy *Königsthor*, przyczem 3 osob zginęło a 3 zostało ranionych.

W *Szleswiku* kazał rząd pruski wytoczyć śledztwo sądowe z powodu owacyi, wyprawianych na cześć Księcia *Augustenburskiego* w *Eckernförde* i w *Borbye*. *Eckernförde. Ztg.* pisze, że z tego powodu wkroczyły do *Borbye* 2 kompanie z 43. pułku pruskiego i rozkwaterowały się u mieszczan; a *Nordd. Ztg.* dowiaduje się z *Eckernförde*, że przesłuchywano już policyjnie rozmaite osoby, które miały udział w tych manifestacyach, a mianowicie kilku członków kolegium deputowanych w *Eckernförde*. Burmistrz *Spethmann* został w tej sprawie powołany do *Szleswiku*. Słychać jednakże, że przyjęcie Księcia było przygotowane przez jednego z otaczających go panów.

Frankf. Postztg. przynosi sprawozdanie o posiedzeniu *Frankfurckiego zgromadzenia prawodawczego*, na którym była mowa o austriacko-pruskiem wezwaniu do senatu. Wniosek *Dra. Friedlebena* był następujący: „Zgromadzenie raczy upraszać senat o spieszne zawiadomienie, czy istotnie od rządów Austrii i Prus nadeszło do senatu żądanie, które narusza samoistność wolnego miasta *Frankfurtu* a mianowicie wymierzone jest przeciw dotychczasowemu wykonywaniu ustaw o prasie i stowarzyszeniach, a oraz wyraża zgromadzenie swoje przekonanie, że senat będzie bronić niezawisłości naszego państwa.” *Dr. Rheingauum* mówił za odroczeniem wniosku, ale zdanie jego nie utrzymało się. Zresztą dowodził on, że obadwa główne mocarstwa niemieckie stanęły znów „zewnątrz związku”, co po ostatniem oświadczeniu *Jen. Kor.* nie potrzebuje już dalszego zaprzeczenia. Zewnątrz związku stanęły zbór deputowanych i wydział trzydziestu sześciu, czyli raczej przywłaszczyły one sobie samowolnie czynność organu związkowego. A naturalnie jest to rzecz bardzo wygodna dla tych, którzy radzi widzą ową nielegalność, uzalać się na nielegalność austriacko-pruskiego kroku.

W *Hanowerze* stanęło temi dniami nowe ministerstwo; skład jego jest następujący: *Bakmajster* objął sprawy wewnętrzne, *Leonhardt* sprawiedliwości, *Hodenberg* wyznania, *Pietrisch* finanse. *Zeitung für Norddeutschland* z 20. b. m. doniosła, że nazajutrz miało już nastąpić zaprzysiężenie nowych ministrów.

Gabinet angielski niejest jeszcze stanowczo złożony. Królowa ofiarowała hrabiemu *Russellowi* prezydenturę, a *Globe* z 20. b. m. donosi, że *lord Russell* zajmuje się już utworzeniem gabinetu. Królowa ma powrócić do *Londynu* na przyszły tydzień.

Cholera ustaje już prawie całkiem na południu Europy; w *Madrycie* było 19. b. m. już tylko 33 wypadków słabości; ale natomiast szerzy się ta epidemia coraz więcej tak na wschodzie jak i na zachodzie. Tak donoszą z *Werdaun* w *Saxonii* pod dniem 20. b. m., że cholera wcale się tam niezmniejszyla; do 19. b. m. było tam 131 wypadków słabości, z których 42 skończyło się śmiercią; jednak wiadomość o pojawieniu się cholery w *Chemnitz* jest dotąd bezzaadna. Z drugiej zaś strony donosi *Kijewlanin*, że dnia 10. b. m. otrzymano w *Kijowie* telegram o pojawieniu się cholery w mieście *Balcie* na *Podolu*, oraz we wsiach *Borszczach* i w *Gawanowie*. Z 79 osób dotkniętych tą chorobą umarło 42. Co do zaproponowanej przez Francję konferencyi sanitarnej w *Konstantynopolu* donosi *Monitor* z 20. b. m., że i *Anglia* zgodziła się już na tę propozycyę.

Z *Nowego Yorku* donoszą z dobrego źródła pod dniem 7. b. m., że rząd pragnie usilnie pokoju z *Francją*; obawiają się jednak, że kongres zażąda ostatecznych środków, jeżeli odejdą dalsze ekspedycye wojsk do *Mexyku*. *Jenerał Grant* oświadcza wszędzie, że *Francuzi* muszą być wyparci z *Mexyku*, ale postępowanie jego ganią powszechnie.

Monarchia Austriacka.

Wiedeń, 21. października. (*Nowiny dworu. — Wiadomości bieżące.*) *Najjaśn. Pan* przybył przedwczoraj o godzinie wpół do 10 z *Schönbrunnu* do *Wiednia* i od godziny 10 udzielał audyencye około 60 osobom. O godzinie 11 byli na osobnej audyencyi przyjmowani Jego Excelencya *jenerał-komenderujący Pesztu* *Książę Fryderyk Lichtenstein* i c. k. poseł w *Hessen-Kassel*, hrabia *L. Paar*. *Najj. Pan* wysłuchawszy relacye pp. ministrów odejechał do *Schönbrunnu*. U Jego cesarz. Mości *Arcyksięcia Fm. Albrechta* był przedwczoraj wielki obiad na którym znajdowali się *Ich Excelencye jenerał br. Hammerstein*, *Fml. i komendant twierdzy hr. Neipperg*, *jenerał Ruprecht*, *Fml. Mertens*, *Fml. hr. St. Quentin*, *pułkownik br. Wickenburg*, *jenerał Günther*, *jenerał-major Rosenzweig*, *Fzm. Benedek*, *br. Sokcevic*, *Fml. Philippovich* i t. d. Przedwczoraj na polowaniu w kniejach cesarskich pod *Trumman* znajdowali się *Ich cesarz. Moście Arcyksiężeta Karol Ferdynand*, *Leopold*, *Ernest*, *Wilhelm*, *Ludwik Wiktor*, *Książę August Koburski*, *postłowie lord Bloomfield*, *Książę Grammont*, *baron Werther* i t. d. Polowanie trwało do godz. 3. Zabito około 1000 zająców. Wszyscy tu wymienieni goście byli potem zaproszeni na obiad do Jego cesarz. Mości *Arcyksięcia Wilhelma*.

Z Mnichowa donoszą, że Jej cesarz. Mość Arcyksiężna Zofia przybędzie tam dnia 24. b. m. i uda się w odwiedzinę do Possenhofen.

Królewicz saski Albert odjechał do Drezna. Jego ces. Mość Arcyksiężę feldmarszałek Albrecht i poseł saski hr. Könnertitz odprowadzili dostojnego gościa.

Według wiadomości prywatnych, nowa pożyczka ma być prawie już zawarta. Pożyczka ta wydana być ma w dwóch emisjach, każda po 60 milionów. W pożyczce biorą udział wszystkie domy Rotszylldów i bracia Baring w Londynie. Pierwszą emisję pięciu procentowych obligacji z amortyzacją 17letnią po kursie 92% w srebrze, miał wziąć w komis wiedeński dom Rotszylldów. Druga emisja nastąpi dopiero po umieszczeniu pierwszej. — *Gazeta wiedeńska* ogłosi wkrótce rezultat zarządu skarbu w miesiącu października. Rezultat ten okaże, iż ministeryum stara się zadość uczynić redukcjom w wydatkach przez radę państwa uchwalonym, unikając przekroczenia, pozycyji przez tę radę zawotowanych. Wykaz właściwy obejmować będzie szczegóły, które jako pożądane w organach publicznych wskazane były. — Kupony płatne 1. listopada wypłacone będą w właściwym terminie, nie zaś 20. października, jak niektóre dzienniki głosiły. Nie było wcale zamiaru płacenia kuponów już 20. października, wieść ta uroiła się tylko w głowach niektórych malkontentów, co w publiczność wmówić chcieli, iż skarb dla tego płaci kupony przed terminem, ażeby nie powiedziano, iż znajduje się w wielkim kłopotcie. Nienawistna ta insynuacja okazuje się na pierwszy rzut oka w właściwym świetle; takie postępowanie, o jakie klika owa zawistna rząd pomawiała, nie byłoby godne wielkiego państwa. Wszakże kupony eskontowano zawsze z największą chęcią, a kasy rządowe sponowały je zawsze na tydzień przed terminem. Na cóżby rząd miał postanowić wcześniejszą wypłatę? Tego wcale pojąć nie można.

Jener. Kor. austr. zamieściła artykuł następujący:

„Wiadomość, jaka niedawno z Frankfurtu nadeszła, że Austria i Prusy wezwały senat frankfurcki, ażeby położył tam agitacyi politycznej, która w tem mieście siedlisko sobie obrała, wiadomość tę potwierdza korespondent nasz jako zupełnie prawdziwą z tym dodatkiem, iż krok ten spowodowany został ostatnim zjazdem deputowanych.“

„Jakkolwiek wiadomość powyższa na pierwszy rzut oka i bez bliższego rozpatrzenia się w stanie rzeczy sprawić może zrazu nie miłe wrażenie, to jednak postępowanie dwóch wielkich mocarstw gwoli utrzymania spokoju publicznego i porządku w siedlisku sejmu związkowego, przy bliższym rozpatrzeniu się w stanie rzeczy w właściwym tegoż ocenieniu zyskać musi pochwałę każdego przyjaciela porządku i legalności. Postępowanie to bowiem wywołała czynność polityczna tak zwanego niemieckiego zjazdu deputowanych, pozbawiona wszelkiej prawnej podstawy, wszelkiego pełnomocnictwa.“

„Wielkie bowiem mocarstwa niemieckie i wszystkie rządy nie tylko mają prawo, ale nadto mają obowiązek przestrzegania, ażeby wśród niemieckiego związku państw żaden organ do tego nie powołany nie wykonywał politycznego działania, niejako w przymiocie reprezentanta Niemiec.“

„Rządy niemieckie mają nie tylko prawo, ale nawet obowiązek, w przestrzeganiu praw swych monarszych i praw swych reprezentacyi krajowych, niedopuszczanie, ażeby deputowani z osobna, których mandat ogranicza się jedynie do kraju, w którym wybrani zostali, mandat swój *samowolnie rozszerzali*, i po za granicami swego kraju w przymiocie deputowanych na drodze politycznej działali, żeby deputowani różnych krajów niemieckich samowolnie się zbierali, uchwały polityczne ogłaszali, wezwania do reprezentacyi krajowych wystosowywali, słowem ażeby na cały związek niemiecki przywłaszczali sobie mandat, który im nikt nie udzielił.“

„Żadnym zaś sposobem rządy niemieckie ścierpieć nie mogą, ażeby tak zwany zjazd deputowanych, co sam się ukonstytuował, przywłaszczając sobie atrybucyę założenia stałej politycznej instytucyi, jakim miał być wydział trzydziestu sześciu, i spodziewać się można, że zwłaszcza deputowani austriaccy czując niełojalność takiego kroku, z tego powodu wstrzymali się od udziału w zebraniu i w wydziale.“

„Jezeli zaś wielkie mocarstwa niemieckie miały obowiązek położenia tamy agitacyi zjazdu deputowanych i jego organów, to Austria i Prusy w obec siebie samych i w obec swych ludów tem bardziej skłonić się musiały do tego kroku, iż zjazd deputowanych w Frankfurcie w ostatnim czasie pozwolił sobie obraźliwych wyrazów przeciwko monarchom Austrii i Prus, których wojska stanowią garnizon wojska związkowego.“

„Z tego stanowiska i w porozumieniu z Prusami Austria poprzestała na teraz na wyrażeniu napomnienia senatu wolnego miasta Frankfurtu, ażeby w zakresie swoim położył tamę knowaniom tym politycznym, wyrażając zarazem nadzieję, że władza senatu ku temu wystarczy.“

„Postępowanie to, pomijawszy nawet wewnętrzną jego konieczność, nie ma w sobie nic nadzwyczajnego, i reklamacyie podobne bardzo często się zdarzały i były konieczne pomiędzy państwami zupełnie niepodległymi z powodu wypadków w jednym państwie, które na spokój i porządek drugiego państwa szkodliwie oddziaływać mogły.“

„Krok wielkich mocarstw niemieckich przy bezstronnej i właściwej rozprawie nikogo pewno zadziwiać nie będzie, krom zjazdu deputowanych niemieckich, którego czynność nieprawną usunąć ma.“

„W końcu dodać jeszcze musimy, iż o zażaleniu, które miało Frankfurt zanieść miasto do Sejmu związkowego przeciwko reklamacyji do Senatu wystosowanej, o którym to zażaleniu donosił jeden z dzienników poronnych wiedeńskich, w kolach właściwych żadnej nie mają wiadomości.“

„Do wielkich mocarstw zresztą należeć to będzie, wnieść w razie potrzeby reklamacyie swe w właściwym miejscu.“

Wiedeński korespondent do *Weser Ztg.* donosił o wielkiem wrażeniu jakie sprawiło w kółkach prawniczych wiedeńskich uwięzienie urzędnika jednego prokuratoryi w dniu 13. b. m. Doniesienie to zamieścił i rozgłosił dziennik jeden wiedeński, z którego to powodu Gen. koresp. austr. oświadcza, iż całe to doniesienie prostem jest kłamstwem.

Okólnik ministeryum spraw zewnętrznych podnoszący znaczenie manifestu cesarskiego z dnia 20. września przesłany został wszystkim reprezentantom Austrii za granicą, a zatem i internuncyaturze w Konstantynopolu. W odpowiedzi na notę pod tym względem przesłaną, minister turecki Ali Basza, oceniając wspaniałe zamiary Cesarza, wyraża nadzieję, że Węgrzy, wierni swemu charakterowi, dumę swoją w tem widzieć będą, ażeby w wspaniałomyślności nie ustąpić Królowi i Panu swemu i że zaufanie odpłaca zaufaniem, podadzą więc chętną dłoń do ustalenia przyszłości, której pomyślności nikt szczerzej sobie nie życzy jak rząd otomański.

Włochy.

(*Oświadczenie pana Boggio co do wspierania bandytów przez rząd rzymski.*) Turyńska *Provincia* podaje obszerniejsze oświadczenie adwokata Boggio w którym tenże odpowiada na zadaną mu przez dzienniki interpelacyę co do współwiny rządu papieskiego w grasowaniu bandytów w południowych Włoszech, że podczas swego krótkiego pobytu w Rzymie rozmawiał wielokrotnie o tym przedmiocie z ojcem S., kardynałem sekretarzem stanu Antonellim i innymi znakomitościami dworu papieskiego, przyczem nie miał zdania powszechnie rozszerzonego we Włoszech a nawet otwarcie wypowiedzianego przez jedną z komisji parlamentarnych, a mianowicie, że bandyci są przez władzę papieskie popierani, a nawet werbowani w Rzymie. Odpowiedź ojca S. była bardzo jasna i stanowcza. Obwinienia takie, rzekł on, zasmucają go i oburzają. Na tem opiera się one, że u niektórych bandytów znaleziono portrety papieża i Króla Franciszka. W jakim celu bandyci zaopatrują się w takowe portrety, nad tem nikt się nie zastanawia. Obwinianie rządu papieskiego tem bardziej jest bezzasadne, ile że ten nie szczędzi żadnych środków przeciw bandytom.

Podobnie wyrażał się kardynał Antonelli którego brat był także przez bandytów zagrożony.

Boggio dodaje, że naocznie przekonał się o gorliwości władz rzymskich w ściganiu bandytów, a co do Króla Franciszka, utrzymuje, że tenże znajduje się w najgorszym położeniu pod względem finansowym, a zatem nie mógłby wspierać bandytów.

Kronika.

(Nowy wynalazek.) Niejaki p. Romani z Padwy pokazywał w Tryeście temi dniami publiczne doświadczenia z aparatem, za pomocą którego można być bezpiecznym nie tylko w ogniu, ale nawet wolnym od szkodliwego działania gazów i dymu. W dziedzińcu zabudowania straży ogniowej ułożono i podpalamo stos. Pan Romani stał w ogniu przez 3 kwadransy poczem zgasił go i wśród grzmiących oklasków zeszedł nieuszkodzony.

(Rabunek.) W nocy z 19. na 20. b. m. 15 nieznanych złoczyńców napadło na dwór w Pasiakach Zubrzyckich za rogatką Sichowską pod Lwowem; pozamykawszy domowników, związali właściciela i zabrali przeszło 13.000 złr. w papierach i gotówiznie. Śledztwo jest w toku.

(Pożary.) W Starem Chrusnie w powiecie Szczerzeckim d. 8. b. m. spaliły się 3 domy włościańskie z budynkami gospodarskimi i zapasami zboża. Ogień miało zapuścić dziecko 5letnie bawiące się siarnikami pod nieobecność rodziców. Szkoda wynosi około 615 zł. 20 c.

W miasteczku Busku d. 8. b. m. spaliła się pasieka z 15 ulami. Ogień powstał w skutek nieostrożnego wystrzału w pobliżu pasieki. Szkoda wynosi około 300 zł.

(Nadesłane.)

Proszeni jesteśmy umieścić następującą odpowiedź na artykuł „Gazety Narodowej pod tytułem: „Wydział filozoficzny na lwowskiej wszechnicy“, którą redakcyja „Gazety Narodowej“ mimo prosby odpowiadających w całości nie umieściła:

W sprawie wydziału filozoficznego w uniwersytecie lwowskim. Ponieważ artykuł umieszczony w nr. 222 „Gazety Narodowej“ z dn. 28. września b. r. pod napisem „wydział filozoficzny na (sic!) lwowskiej wszechnicy“ rozwodzi się nad kwestyja filologii klasycznej w sposób częścią dowodzący nieświadomości rzeczy, częścią tendencyjnie mijający się z prawdą, przeto my podpisani filologowie uniwersytetu lwowskiego uważamy za rzecz sumienia sprostować fakta, na których autor rzeczony artykułu rozumowania swe opierać, przyczem się wstrzymujemy od wszelkiej polemiki.

1. Błędem jest twierdzenie, jakoby podług przepisu tylko 3 lata na studia filologiczne były przeznaczone, jest to tylko mini-

um, którego przedłużenie każdy obeznany z ogromem tej wiedzy za potrzebne uznać musi (wienigstens drei Jahre mōwi prawo!).

2. Nazwanie metody Dra Kergla metodą starą dowodzi, że szanowny autor rzeczowego artykułu zupełnie jej ducha nie poznał i wcale o tem nie wie, że Dr. Kergel wszystkie pojawy na polu filologii klasycznej gorliwie śledzi, a nie będąc zwolennikiem wyłącznie żadnej ze szkół filologicznych, zupełnie samodzielnie postępek filologiczny reprezentuje. Gruba tych rzeczy niewiedomość wyraża bardzo niekorzystny sąd o 4letnich studiach p. J. N. w uniwersytecie lwowskim.

3. Nazwanie wyrobów (sic!) pisemnych (sic!) (może wypracowań pismienych?) somnus vigilantium można tylko temu przebaczyć, kto nie biorąc w nich czynnego udziału, i nie wiedząc, o co rzecz się rozchodzi, używał godzin wykładowych za sen poobiedni.

4. Błędem jest twierdzenie, jakoby słuchacze wyłącznie na wykłady Dra Linkera się garnęli. Obaj profesorowie otoczeni są równą czcią i poważaniem, i na obu wykłady z równą gorliwością uczęszczają słuchacze.

5. Równie błędem jest zdanie, iż komisya egzaminacyjna wiedeńska różni się wielce w swych wymaganiach od lwowskiej. Nie tylko bowiem pytania pismienne są albo tego samego rodzaju, albo nawet trudniejsze, lecz i przysposobienie się do ustnego egzaminu wymaga wiele pracy, czego najlepszym dowodem jest fakt, że ukończonych słuchaczy uniwersytetów innych po 2 lub 3 lata nie mając żadnych innych zatrudnień do egzaminu w Wiedniu sposobie się muszą, i że składanie egzaminów z filologii w wszechnicach zagranicznych zaraz po upływie tryennium według świadectwa ludzi wiarygodnych, dotąd prawie nigdy praktykowane nie było.

6. Dziwnem jest równie zapatrywanie się szanownego autora na naukę gimnazjalną i na stanowisko nauczycieli. Naszem bowiem zdaniem, nie chodzi oto aby liczba nauczycieli była wielka, gdyż to dalaoby się w końcu osiągnąć nominowaniem na nauczycieli ludzi jakichkolwiek, lecz ażeby każdy nauczyciel był mężem prawdziwej nauki, aby znał dokładnie swój przedmiot i jego literaturę, a dopiero wtedy mając wolny pogląd na całość będzie mógł wybrać to, co młodzieży potrzebne, będzie mógł się zastosować do wymagań gimnazjalnych. Jeżeli zaś gimnazjum będzie stanowić kres jego wiedzy, jeżeli po za nie umysłem swym sięgnąć nie potrafi, wtedy gimnazya będą wечно chronić, a nauczyciele ich zejda na prostych rzemieślników nie znając celu, któryby im w prowadzeniu młodzieży przyswiecał. Dlatego my wielce wdzięczni jesteśmy naszemu światłemu profesorowi, iż tak niskiego stopnia nam nie przeznaczają, lecz owszem utrzymaniem nauki na wysokości należnej, a przytem zyczliwością i gotowością do przyjacielskiej pomocy, ułatwianiem i upraszczaniem krętych ścieżek starają się prawdziwie o dobro kraju, bo chcą mu przysporzyć światłych i przejętych swym powołaniem nauczycieli. Ze zaś przygotowanie się do egzaminu więcej czasu wymaga, pochodzi po prostu z tej przyczyny, że do tego stanu garnie się po większej części młodzież niezamożna, która większą połowę czasu marnuje na pracę czy prywatną czy publiczną, by sobie przedewszystkiem zabezpieczyć chleb pozawiedni. Wynikła więc ztąd 2 lub 3 letnia przewłoka nie jest winą ani Dra. Kergla, ani młodzieży akademickiej, lecz winą nie dających się zmienić stosunków. Zresztą sam autor przyznaje, że i w lwowskim uniwersytecie co roku nawet kilku kandydatów promowanych bywa; stara on się wprawdzie długim wywodem różnych urojonych kategorii filologów tę krzyżującą sprzeczność ze sobą samym prze-głuszyć, lecz naszym zdaniem fakt zostaje faktem, z którego chyba to widać możemy, że wkrótce mieć będzimy znaczną liczbę egzaminowanych we Lwowie filologów, osobliwie jeżeli zważymy, że niedawne czasy temu, jak zaledwie trzech słuchaczy filologicznym studyom się oddawało, gdy dziś ich liczba dziesięciorako się powiększyła. Dlatego niepotrzebnie przeraża autor przy końcu swego listego somnus vigilantium publiczność obawą, że katedry szkolne wkrótce będą w rękę cudzoziemców.

7. Insynuacja, jakoby tylko Rusini otrzymywali posady nauczycielskie we Lwowie, i ci wyłącznie mieli sposobność przygotowania się w Wiedniu do egzaminu, uwłacza autor radcy szkolnemu Drowi Janowskiemu, który, jak powszechnie wiadomo, z wszelką bezstronnością posady wakuujące między najzdolniejszych rozdziela, a że tak jest istotnie, dowodzi nawet pobieżny pogląd na gimnazya lwowskie. Ze zaś z funduszów przeznaczonych na wysłanie kandydatów do uniwersytetów zagranicznych korzystali do niedawna prawie wyłącznie Rusini, pochodzi ztąd, że dotychczas w wscho-dniej Galicyi żaden z Polaków filologów o to dobrodziejstwo się nie podawał, i że w ogóle do niedawna prawie wyłącznie Rusini filologii się poświęcali. Obecnie zaś, gdzie obie narodowości są zarówno reprezentowane, różnica żadna w obchodzeniu się z nimi nie zachodzi, tak, że pedsuwanie podobnych motywów zupełnej niewiedzie nie nasz szacunek i nasza wdzięczność dla Dra. Kergla, zadowolonego zupełnie niewinnie i niesłusznie od nauczyciela, który w jednym semestrze (!!) egzamin w Wiedniu jemu wyłącznie ma zawdzięczyć, że w przeciągu 4 lat pod kierownictwem

tego światłego męża do tego doprowadził, że pomimo takiej różnicy w metodzie, jaką spostrzeżga między komisya lwowska a wiedeńska z zadowoleniem ostatniej egzamin złożył.

Lwów, dnia 4. października 1865.

Filologowie uniwersytetu lwowskiego.

Podpisy:

3 filologów egzaminowanych.

13 ukończonych słuchaczy filologii.

7 słuchaczy filologii 2go lub 3go roku.

Gospodarstwo, przemysł i handel.

Stanisławów, 18. paźdz. Ceny przeciętne czterech głównych gatunków zboża i innych artykułów w I. połowie b. m. były następujące na targach w obwodzie Stanisławowskim.

	Miejsce targu:											
	Buczacz		Halecz		Manasterzyska		Nadwórna		Stanisławów		Tlumacz	
	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.
	waluta austriacka											
Mec pszenicy	3	50	4	40	3	50	3	50	4	40	4	40
„ zyta	2	70	3	40	2	80	2	70	3	25	3	25
„ jęczmienia	2		2		2		2		2	20	2	
„ owsa	1	30	1	20	1	20	1	30	1	35	1	
„ hreczki	2	60			2	60						
„ kukurudzy	3		4		3		3	30	3	20	3	
„ ziemniaków	1	50	1		1		1	60	1	40	1	50
Cetnar siana	2		2		1	50	2	50	1	40	1	
„ wełny												
„ nasienia koniczu												
Sąg drzewa twardego	5	50	6	50	5		5		7	50	5	50
„ miękkiego	4	50	4	50	4		4		4	40	4	50
Funt mięsa wołowego		8		9		7		8		10		8
Mas „kowitz		36		52		60		60		65		38

Ostatnia poczta.

London, 21. października. Trudno, ażeby utworzenie gabinetu skończyło się przed połową przyszłego tygodnia. Hr. Russell zatrzyma może prowizorycznie sprawy zagraniczne obok prezydentury. Ministrowie częścią przybyli już, częścią są spodziewani.

Berlin, 21. października. Dotąd jeszcze trwa odgrzebywanie nieszczęśliwych ofiar przy Wasserthorstrasse. Niezmordowanym usiłowaniam straży ogniowej powiodło się odgrzebać dotąd podług wiarygodnych wiadomości 17 zabitych, 25 ciężko a 8 lekko ranionych, i 12 osób całkiem zdrowych. Prokuratora państwa zarządziła śledztwo.

Drezno, 21. października. Król portugalski przybył tu wczoraj wieczorem i wysiadł u swojego szwagra, Księcia Jerzego. Królowa portugalska, córka Wiktora Emanuela, nie przybyła ze względu na jadącego z nią dwuletniego Następcę tronu, lecz udala się przez Szwajcaryę.

Frankfurt, 21. października. Senat obradował na wczorajszym posiedzeniu swoim nad odpowiedzią na Noty Austrii i Prus i postanowił podług doniesienia w *N. Frankf. Ztg.* odrzucić żądanie obadwu głównych mocarstw. Prócz tego miał uchwalić senat, ażeby sprawy tej nie przedkładać na razie związkowi.

Bukareszt, 19. października. Ponieważ Odobesco i Bengenco nie przyjęli ministerstwa spraw zagranicznych, generał Savel Man będzie niem administrował tymczasowo.

Ateny, 14. października. W całej Grecyi handel popadł w stagnację, emigracya do Turcyi i Anglii przybiera coraz większe rozmiary. Bandy rozbójnicze grasują znowu w prowincjach północnych.

Tryest, 20. października. (Poczta zamorska.) Konstantynopol, 14go. Kozandaghowie i Ghiurdaghowie są uspokojeni i komisarze Porty wrócili. Fenik Effendi, minister dóbr skarbowych ustąpił miejsca Mehemedowi Rużdi Baszy, gubernatorowi Damaszku.

Bombaj, 28. października. Khan Bokhary miał skonfiskować majątek tamtejszych rosyjskich kupców i wysłać silny korpus przeciw Rosyanom. Rosyianie użyli odwetu na majątku kupców Bokhary i Kabulu.

New-York, 12. paźdz. Konwencya Północnej Karoliny przyjęła zniesienie niewolnictwa. — Prezydent Johnson przyrzekł deputacyi z Kentucky zniesienie sądów wojskowych i odwrotanie wojsk murzyńskich. — Wybory w Pensylwanii, Ohio, Indyanie i Iowa wypadły na korzyść republikanów.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 21. października.

Hotel George: PP.: Hr. Komarowski Ignacy, z Chorebrowa. — Bocheński Alojzy, z Otyniowic. — Czajkowski Michał, z Żyrawy. — Jakubowicz Antoni, z Kuczurmina.

^{*)} Dyrektorowie wszystkich 3 gimnazjów są Polakami; między 22 aktualnymi profesorami 7, między 25 supletami 8 Rusinów.

^{**)} Właśnie wyjeżdża jeden z Polaków filologów do Wiednia.

Hotel europejski: Czajkowski Adolf, z Bóbrki. — Lewicki Henryk, z Borek. — Sumowski Joachim, z Wolycia. Hotel Langa: Kubiakowski Ludwik, z Krakowa. — Martin Adolf, c. k. podporucznik, z Czerniowier. Hotel angielski: Augustynowicz Seweryn, z Szeptyc. — Jasiński Franciszek, z Zahajpola. Hotel krakowski: Christian Wacław, c. k. kapitan, z Brzeżan. — Tuniak Antoni, c. k. porucznik, ze Stryja. Hotel Krynickiego: Klimkiewicz Józef, z Brusna. Pod Nr. 512 1/4: Załęski Leon, z Kolbajowiec. Dnia 22. października. Hotel George: PP. Hr. de la Sculla Hieronim, z Kalinestie. — Petrowicz Franciszek, z Wolostkowa. — Wiśniewski Tadeusz, z Krystynopola. Hotel angielski: Hr. Meszczański Arseni, z Rosy. Hotel europejski: Bar. Harsdorf Frydryk, z Norymbergi. — Bar. Harsdorf Oskar, z Kijowa. — Rozulowski Romuald, c. ros. rotmistrz sztabowy, z Podola. Hotel Langa: Grosu-Tolstoj Piotr, z Rosy. Hotel Krynickiego: Kronstein Hipolit, z Krakowa.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 21. października. PP.: Hr. Borkowski Alfred, do Szlachciniec. — Hr. Komorowski Piotr, do Bilinki. — Erzmanowski Antoni, c. r. pens. radzca dworu, do Krakowa. — Bohdan Hipolit, do Zadzorza. — Dylewski Marian, do Sądowej wiszni. — Janiszewski Władysław, do Ostrzemogóły. — Niezabitowski Włodzimierz, do Uherzec. — Niezabitowski Franciszek, do Zameczka. — Schnürich Ignacy, do Mikuliniec. — Szymanowski Władysław, do Humieniec. — Torosiewicz Franciszek, do Holhozca. — Urbański Rudolf, do Dobresina. — Wołański Władysław, do Rzepiniec. — Żurakowski August, do Horbacza. — Zieliński Ludwik, do Lubyczy. — Croasse Ludwik, do Koszelowa. — Reyzner Narcys, c. k. pens. kapitan, do Stanisławowa. Dnia 22. października. PP. Reindl Antoni, c. k. pens. major, do Wolicy. — Martin Adolf, c. k. podporucznik, do Czerniowier. — Albowski Franciszek, do Koledzian. — Bal Franciszek, do Tuligłów. — Jakubowicz Antoni, do Kuczurmina. — Kubiakowski Ludwik, do Buczacza. — Klimkiewicz Józef, do Derewacza. — Christian Wacław, c. k. kapitan, do Krakowa.

THEATRE.

Dziś (przedst. niem.) „Ein Wiener Freiwilliger“, obraz ze śpiewami i tańcami w 2 aktach.

Dnia 21 października 1865 roku wyciągnięto w c. k. urzędzie loteryjnym lwowskim następujących pięć liczb:

62. 46. 42. 48. 49.

Przyszłe ciągnięcia nastąpią dnia 4. i 18. listopada 1865 r.

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 20. października.

Table with financial data for Vienna stock exchange, including public debt (Błąg publiczny), Austrian bonds (W austr. wal.), and various interest rates.

Table with financial data for various regions and currencies, including Kar., Krainy i Wyb., Banatu Tem., and various bank notes.

Table with financial data for various banks and currencies, including Banku narodowego, Banku angiło-austryackiego, and various bank notes.

Table with financial data for various banks and currencies, including Tow. żeg. par. na Dun., 6 Losy, and various bank notes.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 21. i 22. października 1865.

Table with meteorological data for Lviv, including barometer, temperature, wind direction, and precipitation for two days.

Kurs Lwowski.

Dnia 21. października

Table with exchange rates for various currencies and goods, including Dukat holenderski, Dukat cesarski, and various bank notes.

Telegrafowany kurs wiedeński.

Dnia 21. października

Table with telegraphed exchange rates for various currencies and goods, including 5% Metaliki, 5% pożyczka narodowa, and various bank notes.